

Protokoll nr.4

K u n s t i n Õ u k o g u k o o s o l e k u s t
19.IV 1982.a.

Osa võtsid - A.Söber, E.Klas, U.Järvela, E.Tamberg, S.Nõmmik, M.Murdmaa, M.-L.Küla, A.Herkül, E.Suve, T.Randviir, J.Žigurs, A.Mikk, V.Paalma, E.Renter

Päevakord - Uute balletilavastuste kujunduste vastuvõtmine.
Tarifitseerimine
Konkurss

I.

E.Suve - I.Stravinski ballett "Kaardimäng" on kirjutatud 1936/37 aastail, nn.Ameerika-perioodi alguses. See on kirev, teravmeelne, meelelahutuslik teos, seal kõlab motiive mitmetelt heliloojatelt. Balleti dramaturgia aluseks on pokkeripartii. Oluline on jokeri kasutamise printsiip - temaga võib asendada mistahes kaarti. Joker on võitmatu. Ballett-kaardipartiis on kolm osa, kolm jagamist. Motoks La Fontaine'i valm, mis traditsioonide kohaselt trükitakse iga selle balleti lavastuse kavalehele.

E.Renter - "Kaardimängu" kujunduse aluseks on võetud kaardilaud. Lavapõrand on kaetud kaardilaua kalevi värvi rohelise materjaliga. Taustaks, tagaseinal ja külgedel - suured mängijate käed. Nende taustal on tantsijad proportsioonilis mängukaartidega. Punast ja musta masti kaartidest on poti ja ärtu suhteliselt intensiivsemad. Joker on meestantsija.

E.Klas - Olen näinud seda balletti kahel korral. Kujutan ette, et kogu tegevus tiirleb jokeri ümber. Kas ei peaks ta olema teist värvi?

E.Renter - Ei püüdnud nime kasutada teisi toone, et rõhutada tema kameeleonlikku muutumist. Lisaks on tal rinnal kõikide mastide märgid.

E.Klas - Kas on kasulik "Tulilinnu" ringhorisont "Kaardimängus" vahetada külgekardinate vastu? Seda enam et Soome Rahvusooperi tules on võimalik saada ringhorisondi masin.

E.Renter - Pean seda pakkumist kaaluma.

M.Murdmaa - "Tulilinnu" libretot ei ole muudetud, küll aga mõneti selle sisulist tähendust. Algallikas toimub tegevus Kaštšei riigi piirides, meie variandis püüab ängistust tundev Ivan Kaštšei riigist välja pääseda. Tulilind on loomejõu väljendus. Fokini vanais kaunitarid asenduvad inimestega. Kaštšei riik omandab fašis-

ni, totaalse riigi sümboli tähenduse. Kaštšei ise - väike, väeti tantsija, ta püsib oma näilisel tugevusel. Inimesed vabanevad, tunnetanud ^{ak} Kaštšei nõrkust. Ivan kummardab Tulilindu, kelle abil on toimunud inimlik puhastumine. Fokini lavavariandil ei puudunud oma illustreerivus, Stravinski muusika eeldab sügavuti minekut. Olles "Tulilinnu" muinasjutu suhtes aus, läheneda sellele oma silmadega. M.-L. Küla - "Tulilinnu" kujunduse värvigamma võtsin Vrubelilt. See on talle omane puna-lilla närviline pintslijoonis. Ringhorisondil on on tiibade kujutis, selle all värvi muutev pind. Lisandub kahe värvis helenduv sofitt. Vrubeliga seostub ühest küljest "Mir-iskust vo" gamma, teiselt poolt X sajandi oma. "Tulilinnus" saime inspiratsioonini ka kaasaegsest meost.

J. Žigurs - Selles lavastuses on tegemist kahe pörandakattega, mis kuni teise vaheajani on laval ülestatikku - "Bhakti" tantsitakes ära "Tulilinnu" pörandakattega. Et ei tekiks libisemist, tuleb kahe katte vahele kampolet raputada. Seda peavad lavamehed teadma ja seda tööd omaks võtma.

E. Klas - "Tulilind" ja "Kaardimäng" haakuvad omavahel. Kuidas aga raputada vahele see india lugu?

M. Murdmaa - Koreograaf Bejart'i maailmakuulus nimi päästab välja. Mõjub kontsertliku vahepalana. Seisame praegu paratamatu fakti ees, kuna ballettmeister Plissetskiga on kokku lepitud, teeb õhtu pikema ^{es}

V. Paalma - Kas olulise pole siiski kunstiline tervik kui õhtu pikus? Kui "Bhakti" ära jätta, lõpeb ^{õhtu} etendus umbes samal ajal, kui etendused "Mavra" - "Telefon" ning "Kapellmeister" - "Inimhääli". Pealegi esitatakse "Bhakti" ainsana lindiga, mis üldmuljet veelgi lõhub.

E. Klas - Stravinski balletid on nagunii erinevatest loomingupeerioididest, küllap kõlbab nende vahel mängida ka "Bhaktid".

M.-L. Küla - Kas on kindel, et esietendus toimub 17. juunil?

A. Söber - Lavastus peab selleks ajaks valmis jõudma, kuna seda pole enam kuhugi võimalik lükata. Koosseisude osas usaldame lavastajaid.

Kunstiõukogu otsustas - "Tulilinnu", "Bhakti" ja "Kaardimängu" kujundused vastu võtta.

2.

T. Randviir - Tuleb veelkord arutada I. Beljajevi, L. Tolkatšova ja K. Burmani übertarifikseerimise küsimust.

M. Murdmaa - I. Beljajev on hea tantsija ja töötab praegu korralikult

E. Klas - Praegu pole meestantsijate valikuvõimalused kuigi hiilga-

vad. Seetõttu peaksime arvestama, et I. Beljajev muutis oma käitumist. Distsiplinirikumisi pole tal üldse sageli esinenud ja temasuguse tantsija puhul on vast mõttekam sellistel puhkudel rakendada teisi distsiplinaarvahendeid.

M. Murdmaa. - K. Burmaniga on lugu teist laadi. Ta on olnud ametlikult bülletatud, sest ta lapsed põdesid. L. Tolkatšova aga hoidub vahel proovidest. Temaga on sellel teemal korduvalt räägitud.

E. Klas - Kas Tolkatšova on saanud käskkirju? Need peaksid ikka ees käima ja siis alles saab kohaldada alla tarifitseerimist,

E. Tamberg - Kui te annate käskkirja Tolkatšovale, peate seda meetodit kohaldama ka kõigi teiste distsiplinirikujate suhtes, kes ei käi proovides, joovad jne.

M. Murdmaa - Tuleb silmas pidada neid proovidest osavõtmiste nimikirju, mida esitab A. Leis.

A. Söber - Praegu tarifitseerime alla K. Burmani, Tolkatšova küsimuse lükkame edasi. Praegu aga teha tema töösse suhtunise kohta ettekanne, nõuda seletuskiri ja anda käskkiri.

3.

A. Söber - Kahe inimese - ooperisolist Jelena Solovjova-Važinskaja ning balletisolist Aleksandr Buldakovi kohad kuulutatakse konkursi all olevaiks. Pärast seda, kui küsimus on ametiühinguga kooskõlastatud. Kaks kuud pärast väljakuulutamist on luba konkurss läbi viia. Eelmisel kunstinõukogul oli arutlusel A. Buldakovi alla tarifitseerimise küsimus ja jõuti otsusele, et see oleks otstarbetu.

E. Klas - Kas A. Buldakov kõlbaks rühmatantsijaks?

M. Murdmaa - Kõlbaks küll.

A. Söber - Eelmisel kunstinõukogul oli juttu sellestki, et Buldakov rikub truppi töömeeleolu. Pealegi oleks tegu säärase rühmatantsijaga, kes ei suudaks teha õhutuure.

A. Söber - E. Nõgene on praegu kohale valimata. Sügisest saame teda võtta täie kohaga tööle.

J. Žigurs - K. Raudsepp töötab poole kohaga, kuid teeb ülekooraust.

A. Söber - Personaalpensionärina ei saa ta täie kohaga töötada.

M. Murdmaa - Hädasti on vaja üht head meestantsijat korraliku palga

Kunstinõukogu o t s u s t a s - kuulutada vakantseteks:

I dirigendikoht

3 balletiartisti kohta

I ooperisolisti koht

2,5 orkestrandikohta

Koosoleku juhataja

Protokollis

/A. Söber/

/V. Paalma/